

**Resultaten 3e peiling  
Provinciale  
Statenverkiezingen  
2011**

28 februari 2011

**Derde peiling Provinciale Statenverkiezingen 2011**  
**28 februari 2011**

***Bent u ervan op de hoogte dat er begin maart Provinciale Statenverkiezingen zijn?***

	derde peiling		tweede peiling		eerste peiling	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
ja	400	100%	397	97%	311	75%
nee	0	-	13	3%	106	25%
<b>totaal</b>	<b>400</b>	<b>100%</b>	<b>410</b>	<b>100%</b>	<b>417</b>	<b>100%</b>

***Bent u van plan om te gaan stemmen voor deze verkiezingen?***

	derde peiling		tweede peiling		eerste peiling	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
ja, zeker	314	79%	249	61%	239	57%
ja, waarschijnlijk wel	40	10%	54	13%	71	17%
nee, waarschijnlijk niet	5	1%	18	5%	20	5%
nee, zeker niet	26	7%	44	11%	45	11%
dat weet ik nog niet	15	4%	45	11%	42	10%
<b>totaal</b>	<b>400</b>	<b>100%</b>	<b>410</b>	<b>100%</b>	<b>417</b>	<b>100%</b>

***Waarom gaat u waarschijnlijk of zeker niet stemmen?***

	derde peiling		tweede peiling		eerste peiling	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
politiek in het algemeen staat ver van mij af	3	10%	4	6%	9	14%
de Provinciale Staten staat ver van mij af	2	6%	7	12%	9	14%
het heeft geen zin / ze doen toch wat ze willen	5	16%	16	26%	14	22%
ik weet er onvoldoende van af	5	16%	14	23%	23	35%
er is geen partij die mijn idealen nastreeft	5	16%	3	4%	2	2%
ik kan niet (afwezig, niet mobiel etc.)	1	3%	0	0%	3	5%
ik heb geen tijd	3	10%	1	1%	5	8%
ik heb geen zin	5	16%	11	17%	0	0%
<b>totaal</b>	<b>31</b>	<b>100%</b>	<b>62</b>	<b>100%</b>	<b>65</b>	<b>100%</b>

**Op welke partij gaat u stemmen?**

onder respondenten die waarschijnlijk of zeker zeggen te gaan stemmen

	derde peiling		tweede peiling		eerste peiling	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%
noemt een partij	197	56%	161	53%	159	51%
dat weet ik nog niet	117	33%	124	41%	124	40%
dat wil ik niet zeggen	40	11%	18	6%	27	9%
<b>totaal</b>	<b>354</b>	<b>100%</b>	<b>303</b>	<b>100%</b>	<b>310</b>	<b>100%</b>

**Verdeling stemmen**

onder respondenten die zeggen zeker te gaan stemmen en die een partij noemen

	PS 2007	TK 2010	derde peiling PS 2011	verschil peiling versus TK 2010	tweede peiling PS 2011	eerste peiling PS 2011
Opkomst	49,9%	76,6%				
CDA	34,1%	20,4%	23,9%	+3,5%	21,6%	23,7%
PvdA	17,9%	19,1%	16,1%	-3,0%	20,1%	21,5%
VVD	13,6%	16,9%	14,4%	-2,5%	14,9%	17,8%
SP	11,8%	9,3%	12,8%	+3,5%	10,4%	5,9%
Christen Unie	10,4%	6,2%	10,6%	+4,4%	11,9%	12,6%
PVV	-	12,6%	7,8%	-4,8%	4,5%	4,4%
D66	1,6%	5,9%	3,9%	-2,0%	6,7%	6,7%
50Plus	-	-	3,3%	+3,3%	1,5%	-
SGP	3,5%	2,5%	2,8%	+0,3%	5,2%	3,7%
GroenLinks	4,3%	5,4%	2,8%	-2,6%	3,0%	2,2%
Partij voor de Dieren	1,7%	0,9%	1,7%	+0,8%	-	-
Solidara	-	-	-	-	-	-
Anders	1,7%	0,8%	-	-0,8%	-	1,5%
<b>totaal</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>	<b>100%</b>		<b>100%</b>	<b>100%</b>

**Verdeling zetels**

onder respondenten die zeggen zeker te gaan stemmen en die een partij noemen

	PS 2007	derde peiling PS2011	verschil peiling versus PS 2007	tweede peiling PS 2011	eerste peiling PS 2011
CDA	17	11	-6	10	11
PvdA	9	8	-1	10	10
VVD	6	7	+1	7	9
SP	5	6	+1	5	3
Christen Unie	5	5	-	6	6
PVV	-	4	+4	2	2
D66	-	2	+2	2	3
50Plus	-	1	+1	1	-
SGP	2	1	-1	3	2
GroenLinks	2	1	-1	1	1
Partij voor de Dieren	-	1	+1	-	-
Solidara	1	-	-1	-	-
Anders	-	-	-	-	-
<b>totaal</b>	<b>47</b>	<b>47</b>	<b>-</b>	<b>47</b>	<b>47</b>

**Verdeling zetels: peiling naast werkelijke uitslag na verkiezingen 2 maart**

Onderstaande tabel is aan dit rapport toegevoegd na bekendmaking van de daadwerkelijke uitslag van de verkiezingen.

	PS 2011	derde peiling PS 2011
CDA	11	11
PvdA	9	8
VVD	8	7
SP	4	6
Christen Unie	3	5
PVV	4	4
D66	3	2
50Plus	1	1
SGP	2	1
GroenLinks	2	1
Partij voor de Dieren	-	1
Solidara	-	-
<b>totaal</b>	<b>47</b>	<b>47</b>

**De eerste stelling is: Ik vind dat de Provincie een vervangende belasting mag heffen als de huidige inkomsten uit de motorrijtuigenbelasting vervallen.**

	n	%
helemaal eens	6	2%
eens	87	22%
neutraal	70	17%
oneens	168	42%
helemaal oneens	40	10%
weet ik niet	29	7%
<b>totaal</b>	<b>400</b>	<b>100%</b>

**De tweede stelling is: Ik vind dat andere politieke partijen de PVV bij voorbaat mogen uitsluiten bij de coalitievorming.**

	n	%
helemaal eens	24	6%
eens	69	17%
neutraal	28	7%
oneens	199	50%
helemaal oneens	66	16%
weet ik niet	14	4%
<b>totaal</b>	<b>400</b>	<b>100%</b>

## **Toelichting resultaten derde peiling; 28 februari 2011**

Twee dagen voor de Provinciale Statenverkiezingen van 2011 is een derde, laatste peiling gehouden onder de inwoners van Overijssel. Is men van plan om te gaan stemmen, en zo ja waarop? Op deze vragen en enkele andere, biedt de door Right Marktonderzoek gehouden peiling inzicht.

### **Iedereen op de hoogte van de verkiezingen**

Uit de tweede peiling half februari bleek al dat nagenoeg iedereen ervan op de hoogte was dat er 2 maart Provinciale Statenverkiezingen zijn. Bij deze derde peiling geeft iedereen aan hiervan op de hoogte te zijn.

### **Opkomst hoger dan in 2007**

De inwoners lijken veel belang te hechten aan deze Provinciale Statenverkiezingen. Maar liefst 79% van de ondervraagden zegt zeker te gaan stemmen 2 maart. Dit is duidelijk hoger dan bij de verkiezingen in 2007, toen in Overijssel uiteindelijk 50% heeft gestemd. Of de verwachte hogere opkomst te maken heeft met een hoger belang dat de inwoners er aan toekennen vanwege het effect dat deze verkiezingen hebben op de verdeling van de Eerste Kamer, is onbekend. Overigens, moet er bij telefonisch onderzoek altijd rekening mee worden gehouden dat mensen sociaal wenselijke antwoorden kunnen geven. Hierdoor zou de prognose van de opkomst enigszins vertekend kunnen zijn.

### **Een derde van de stemmers heeft nog geen keuze gemaakt**

Gekeken naar de inwoners die zeker of waarschijnlijk gaan stemmen (89% van het totaal), geeft een derde aan nog niet te weten op welke partij. Hiermee lijkt er voor de verschillende partijen nog het een en ander te winnen.

### **CDA blijft grootste partij**

In de vorige peiling (half februari) leek het bij de strijd om de meeste zetels een strijd te worden tussen CDA en PvdA. Op basis van de uitkomsten van de derde peiling lijkt het CDA deze strijd te gaan winnen. Volgens de laatste peiling komt het CDA uit op 11 zetels en de PvdA op 8. Hierbij wordt alleen gekeken naar het stemgedrag van diegenen die aangeven zeker te gaan stemmen.

### **PVV groeit in peiling**

Op dit moment staat de PVV op 4 zetels in de peiling. Mogelijk worden dit er meer, omdat immers een derde van de kiezers nog geen keuze heeft gemaakt en ook nog eens ruim tien procent niet wil zeggen op welke partij men stemt. Ook D66, 50Plus en Partij voor de Dieren lijken voorsnog een of twee zetels te gaan bemachtigen in de Provinciale Staten. Solidara zou haar zetel verliezen.

### **Verdeeldheid over vervangende belasting**

Aan de inwoners is gevraagd of zij vinden dat de Provincie een vervangende belasting mag heffen als de huidige inkomsten uit de motorrijtuigenbelasting zouden vervallen. De meningen hierover zijn verdeeld. Een kleine meerderheid van 52% is het hier (helemaal) mee oneens, een kwart vindt daarentegen dat het wel kan.

**Verdeeldheid over bij voorbaat uitsluiten PVV bij colatievorming**

Ook is gevraagd in hoeverre men het ermee eens is dat andere politieke partijen de PVV bij voorbaat mogelijk uitsluiten bij de coalitievorming. Ook hierover verschillen de meningen. Bijna een kwart van de inwoners is het hier (helemaal) mee eens, tweederde vindt dat dit niet aanvaardbaar is.

## **Opzet**

### **Reeks van peilingen**

Om inzicht te krijgen in het stemgedrag bij de aanstaande Provinciale Statenverkiezingen worden (tenminste) drie peilingen gehouden voorafgaand aan de verkiezingen. Op deze wijze zijn verschuivingen waar te nemen in het verwachte stemgedrag, naarmate de verkiezingen dichterbij komen. Dit is het resultaat van de 3<sup>e</sup> peiling, gehouden twee dagen voor de verkiezingen.

### **Telefonisch onderzoek**

De peilingen worden telefonisch uitgevoerd. Op deze manier wordt een zo representatief mogelijke doelgroep bereikt. Bovendien ligt de drempel voor deelname bij deze methode het minst hoog: de respondent wordt persoonlijk benaderd, waarbij hij of zij direct om antwoorden wordt gevraagd. Mensen die bij andere (minder directe) methoden (bijvoorbeeld online onderzoek) zouden afhaken, omdat ze zich minder betrokken voelen bij het onderwerp, doen zo sneller mee.

### **Steekproef**

Bij iedere peiling worden 400 kiesgerechtigde inwoners uit Overijssel ondervraagd. De benadering van deze mensen vindt plaats op basis van een aselechte steekproef. De telefoonnummers die hiervoor gebruikt worden, komen uit een algemeen openbaar telefoonregister. Inwoners die aangeven niet te willen worden gebeld voor telefonische onderzoeken, zijn niet benaderd. Voor elke peiling wordt een nieuwe steekproef van kiesgerechtigde inwoners benaderd. Op deze manier wordt gewinning aan of beïnvloeding door het onderzoek voorkomen.

### **Weging**

Door het benaderen van een aselechte steekproef van de inwoners, wordt een zo goed mogelijke verdeling nagestreefd van inwoners naar regio, leeftijd, opleidingsniveau en stemgedrag. Om ervoor te zorgen dat de resultaten gelijk te stellen zijn aan de totale populatie, worden de resultaten bij de analyse verder 'gewogen' op de werkelijke verdeling naar deze achtergrondkenmerken. Het kan bijvoorbeeld zo zijn dat een subgroep in het onderzoek uiteindelijk te weinig is ondervraagd in verhouding naar het aandeel dat deze groep in de werkelijke populatie heeft. In dat geval worden de resultaten in de analyse sterker meegewogen, terwijl antwoorden van een andere groep die juist oververtegenwoordigd blijkt in de doelgroep, minder zwaar worden meegeteld.

### **Nauwkeurigheid en betrouwbaarheid**

Ondanks de steekproef van 400 inwoners zijn steekproefmarges, nauwkeurigheidsmarges, ook hier van toepassing en zijn percentages dus een schatting van de werkelijkheid. Ook wat betreft de stem / zetelverdeling moet dus rekening gehouden worden met een marge.

### **Stemverdeling**

Niet alle ondervraagde inwoners kan reeds zijn / haar politieke voorkeur aangeven. Een deel van de ondervraagden weet nog niet of ze wel gaan stemmen, een deel van de ondervraagden weet (nog) niet op welke partij en een klein deel van de ondervraagden wil niet zeggen op welke partij ze gaan stemmen. Voor de berekening van de stemverdeling gaan we derhalve uit van kiezers die zeker weten dat ze gaan stemmen en die kunnen aangeven op welke partij ze gaan stemmen.